



مقدمه :

در عصر دانش مهمترین وظیفه بشر جمع آوری داده , ایجاد اطلاعات, پردازش اطلاعات و رسیدن به دانش در زمینه های مختلف و در نهایت به اشتراک گذاشتن و تبادل دانش است. ولی استفاده از شبکه های کامپیوتری و همچنین اینترنت به عنوان ابزارهای اصلی برای این فرایند, با مخاطرات بسیاری همراه شده و امنیت داده ها را با چالش های جدی مواجه نموده و به همین سبب حفظ امنیت و مدیریت داده های سازمانی در راس اهداف و اولی های فنا وری اطلاعات سازمان ها قرار گرفته است

چگونه مراقب رایانه و اطلاعات درون آنها

و یا دسترسی غیر مجاز به منابع سیستم باشیم؟

الف : حفاظت فیزیکی

• اولین گام ((حفاظت فیزیکی)) از رایانه است. ایمنی در برابر سرقت و آتش سوزی و سیستم کنترل حریق باید به شکلی باشد که به نیروی انسانی و سیستم های الکترونیکی آسیب وارد نکند و همچنین موارد ناشی از نگهداری غیر استاندارد ((وضعیت فیزیکی محل و پایه های سیستمها و ...))

• باید کنترل کنیم که UPSها (برق اضطراری) قدرت لازم را برای تامین نیروی الکتریکی جهت کارکرد صحیح سخت افزارها در زمان اضطراری داشته باشند.

• سیستم رایانه شما از رطوبت و سرمایش استاندارد برخوردار باشد.  
• تهیه یک نسخه پشتیبان از فعالیتهای روزانه و حفاظت از منابع ایجاد شده در خارج از سیستم جاری

ب : حفاظت نرم افزاری

- قراردادن password مناسب در رایانه و فایل های ذخیره شده
- نصب یک نرم افزار ویروس یاب و به روز رسانی آن به طور مرتب
- به روز رسانی مرتب سیستم عامل
- نصب یک نرم افزار firewall در صورت استفاده از اینترنت و شبکه
- رعایت نکات ایمنی در هنگام استفاده از اینترنت و پست الکترونیک

آیا می دانید!

کامپیوتر شما معمولاً از راههای زیر ویروسی می شود!؟

- ۱- از طریق ایمیل (شایع ترین راه)
- ۲- دریافت فایل از اینترنت یا از دوستان در Chat
- ۳- استفاده از CD یا فلاپی حاوی ویروس
- ۴- مشاهده صفحات وب در اینترنت
- ۵- اجرای فایل های Download شده از منابع بی اعتبار
- ۶- دیدن لینک مشکوک در صفحات وب



تعریف امنیت شبکه :

پدازه ایست که طی آن یک شبکه در مقابل انواع مختلف تهدیدات داخلی و خارجی امن می شود.

اهداف امنیت شبکه Security Center & Network Security

۱. ثابت کردن محرمانگی داده ها
۲. نگهداری جامعیت داده ها
۳. نگهداری در دسترس بودن داده ها



انواع تهدیدات به زبان ساده :

- ۱- کپی برداری غیرمجاز
- ۲- ارسال اطلاعات
- ۳- منتشر کردن اطلاعات
- ۴- تغییر در ساختار ظاهری پایگاه
- ۵- تخریب پایگاههای اطلاعاتی
- ۶- ایجاد تغییر و دستکاری در اطلاعات

نکته: چیزی به اسم حفاظت صد درصد وجود ندارد .

به همان تعداد که برنامه ها و قابلیت هایی برای ایمن سازی فایل ها و پوشه ها وجود دارد, به همان تعداد نیز دستورالعمل هایی برای کشف کلمات رمز وجود دارد. اما روش هایی که در این ویژه نامه به آن اشاره می شود, اطلاعات شما را از گزند بیشتر تلاش ها برای دستبرد حفظ می کند. اگر اطلاعات مورد نظر واقعا اهمیت حیاتی دارد, استفاده از نرم افزارهای شناخته شده و معتبر پیشنهاد می شود.

مهمانان ناخوانده !! ممکن است هم اکنون

در کامپیوتر شما حضور داشته باشند.

که قادرند امنیت ارتباط برقرار شده شما را مورد تهدید قرار دهند عبارتند از:

- ۱) هکرها (Hakers)
- ۲) ویروس ها (viruse)
- ۳) کرمهای شبکه (worms)

توصیه حراستی: از طریق رایانه ای که دارای اطلاعات محرمانه می باشد به اینترنت و شبکه LAN وصل نشوید .

## بولتن علمی آموزشی پیام هر ماهه توسط حراست دانشگاه علوم پزشکی گلستان تهیه می شود.

مؤمن چون اندرز داده شود، باز ایستد. چون ترسان شود، کناره گیرد و چون پند داده شود، پند پذیرد و چون تذکر داده شود، متذکر گردد. امام علی ع

- از اطلاعات و فایل‌های مهم به صورت دوره ای، کپی پشتیبان تهیه نموده و این کپی‌ها را بر روی CD و یا DVD و یا هر نوع منبع خارجی ذخیره کرده و در جای امن نگه دارید.
- از برنامه‌های غیر قانونی که معمولاً به صورت رایگان در اینترنت ارائه می شود استفاده نکنید؛ همین طور از برنامه‌های ارائه دهنده موسیقی و فیلم مجانی. صرف نظر از غیر قانونی بودن آنها، این برنامه‌ها معمولاً سرشار از انواع نرم افزارهای مخرب از جمله spyware ها هستند.
- فرمت درایو‌ها را به NTFS برای امنیت بیشتر تبدیل نمایید.

### NTFS چیست؟

روش قدیمی قالب بندی دیسک (سخت و نرم) بصورت FAT 32 بوده است. در این روش، فقط می توان از دسترسی ناخواسته کاربران شبکه به اطلاعات کامپیوتر و آنهم از طریق Share Permissions جلوگیری کرد و هیچ راهی برای محدود کردن دسترسی کاربران دیگر وجود ندارد. بنابراین سیستم فایل FAT32 تا زمانی امن است که فردی ناخواسته پشت کامپیوتر ننشیند. NTFS نوع خاصی از قالب بندی است که در WIN-XP اجرا می شود. NTFS از یک سیستم امنیت اطلاعات بصورت توکار (داخلی) بهره مند است. NTFS امکان اعمال محدودیت های دسترسی به فایل ها و پوشه ها مطابق با معماری امنیت اشیاء در ویندوز را فراهم می کند. می توان به فایل ها و پوشه ها، اجازه دسترسی (permissions - برای کاربران خاص یا گروه ها) اعطا کرد. در این صورت، ویندوز از این اطلاعات در برابر دسترسی افراد غیرمجاز جلوگیری می کند. این محدودیت ها، هم برای کاربرانی که از شبکه به اطلاعات دسترسی پیدا می کنند و هم برای آن هایی که پشت کامپیوتر از اکانت (account - حساب کاربری) خودشان استفاده می کنند اعمال می شود.

### SSL چیست؟

نکته امنیتی ویژه نامه بعدی خواهد بود. لطفاً جهت همکاری با نشریه پیام، در این خصوص به آدرس دفتر حراست دانشگاه مکاتبه فرمائید.



### آیا میدانید!

#### راهکارهای پیشگیری از

#### ویروسی شدن کامپیوتر شما

#### معمولاً روشهای زیر می باشد؟

۱. نصب ویروس یاب مطمئن و به روز نگه داشتن آن
۲. باز نکردن ایمیل هایی که فرستنده آن را نمی شناسید.
۳. ایمیل خود را از جایی تهیه کنید که سرویس دهنده ایمیل دارای ویروس یاب باشند. (مثل Yahoo - Hot mail)
۴. اکثر ایمیل های ویروسی به قسمت Bulk ایمیل فرستاده می شود. لذا در باز کردن ایمیل های فرستاده شده به Bulk دقت شود.

#### در صورت ابتلای کامپیوتر شما به ویروس چه باید کرد؟

- ۱- اسکن کردن (بازبینی) کل هارد توسط ویروس کش ها.
- ۲- تهیه یک نسخه پشتیبان از اطلاعات و نگهداری آن در CD
- ۳- در صورت حاد بودن مشکل اگر امکان دارد ویندوز خود را عوض کنید و درایو ویندوز قبلی را فرمت نمایید.

### نکات امنیتی در حفاظت رایانه

با فراهم شدن شبکه های رایانه ای و ورود این شبکه ها به زندگی شخصی و اجتماعی و سیستم های دولتی و شرکتهای خصوصی و همچنین با ورود به دنیای ارتباطات می توان شاهد و نظاره گر انواع تهدیدات امنیتی در شبکه های رایانه ای باشیم.

- اگر نامه شما دارای پیوستی با موضوع و عنوان مشکوک و یا غیر منتظره می باشد، از باز کردن آن پرهیز نمایید. اگر می خواهید پیوست را باز کنید ابتدا آن را بر رایانه خود ثبت کنید و سپس توسط یک ضدویروس معتبر آنرا اسکن نمایید.
- نامه های زنجیره ای و ناخواسته را پاک کنید. این دسته از نامه ها را هرزمانه می نامند زیرا بدون درخواست و در تعداد زیاد ارسال می گردند. هرزمانه ها را برای کسی نفرستید.
- سرویس ها و نرم افزارهایی که به صورت روزانه به آنها نیاز ندارید مانند (( remote desktop و File sharing services )) را بر روی رایانه خود نصب نکنید. اینگونه سرویسها نقاطی هستند که میتواند درگاه های ورودی و نفوذ به رایانه شما باشد.
- نرم افزارها و سیستم خود را در کمترین زمان بروز رسانی نمایید.

**توصیه حراستی: کامپیوتر امانتی است که در اختیار شما قرار گرفته، لطفاً در حفظ و امنیت اطلاعات آن کوشا باشید.**

تلفن تماس با دفتر حراست دانشگاه: مدیریت ۴۴۳۰۳۲۶ کارشناسان ۴۴۷۰۰۹۱ فکس ۴۴۲۱۸۰۰-۰۱۷۱